

معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و سنجش مهارت

دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

# استاندارد آموزش شغل

## راهنمای محلی بومی

### گروه شغلی

### گردشگری

کد ملی آموزش شغل

۵	۱	۱	۳	۲	۰	۵	۵	۰	۱	۵	۰	۰	۰	۱
ISCO-۰۸				سطح مهارت	شناسه گروه		شناسه شغل			شناسه شایستگی			نسخه	

۵۱۱۳-۵۵-۰۸-۱

تاریخ تدوین استاندارد : ۹۴/۵/۱



نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی  
کد ملی شناسایی آموزش شغل: ۱-۰۰۸-۵۵-۵۱۱۳

**اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته گردشگری:**

- علی موسوی؛
  - دبیر شورای برنامه ریزی درسی و مدیر کل دفتر طرح و برنامه های درسی سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور
- ارژنگ بهادری؛
  - مدیر گروه های برنامه ریزی درسی کشاورزی و معاون دفتر طرح و برنامه های درسی سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور
- رامک فرح آبادی؛
  - مدیر گروه های برنامه ریزی درسی صنعت و معاون دفتر طرح و برنامه های درسی سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور
- محمد علی حاتمیان؛
  - رئیس گروه برنامه ریزی درسی هتلداری و گردشگری دفتر طرح و برنامه های درسی سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور
- احمد رضا منتظری؛
  - رئیس مرکز آموزش فنی و حرفه ای هتلداری و گردشگری اصفهان

**حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد آموزش شایستگی:**

- اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان اصفهان

**فرآیند اصلاح و بازنگری :**

- با عنایت به نیاز بازار کار و تغییرات فناوری ، مقرر شده است استاندارد مزبور مورد بررسی مجدد قرار گرفته و بازنگری شود .

**کلیه حقوق مادی و معنوی این استاندارد متعلق به سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور بوده و هرگونه سوء استفاده مادی و معنوی از آن موجب پیگرد قانونی است .**

**آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی :**

تهران- خیابان آزادی، خیابان خوش شمالی، نبش نصرت، ساختمان شماره ۲، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور،  
شماره ۹۷

تلفن: ۶۶۵۶۹۹۰۰

دورنگار: ۶۶۹۴۴۱۱۷

آدرس الکترونیکی : [Barnamehdarci@yahoo.com](mailto:Barnamehdarci@yahoo.com)



تهیه کنندگان استاندارد آموزش شغل « راهنمای محلی بومی »

ردیف	نام و نام خانوادگی	مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط	آدرس ، تلفن و ایمیل
۱	محمدعلی حاتمیان	فوق لیسانس	تاریخ	رئیس گروه برنامه ریزی درسی گردشگری و هتلداری سازمان	۱۴	تلفن ثابت : تلفن همراه : ایمیل :
۲	احمد رضا منتظری	کارشناسی	مهندسی کشاورزی	رئیس مرکز هتلداری و گردشگری اصفهان	۱۷	تلفن ثابت : ۰۳۱-۳۶۶۸۳۶۳۰ تلفن همراه : ایمیل : hoteldari.etvto@gmail.com:
۳	حسین رحمتیان	فوق لیسانس	برنامه ریزی و توریسم	مربی سازمان	۱۰	تلفن ثابت : ۰۳۱-۳۶۶۸۳۶۳۰ تلفن همراه : ۰۹۱۳۳۱۱۳۷۱۵ ایمیل : rahmatianh@gmail.com:
۴	شیوا رحیمی	فوق لیسانس	برنامه ریزی و توریسم	مربی سازمان	۸	تلفن ثابت : ۰۳۱-۳۶۶۸۳۶۳۰ تلفن همراه : ۰۹۱۳۳۱۱۳۷۱۵ ایمیل : shiva.rahimi.۰۶@gmail.com
۵	سید رضا حسینی	کارشناسی	اکوتوریسم	مربی سازمان	۱۰	تلفن ثابت : ۰۳۱-۳۶۶۸۳۶۳۰ تلفن همراه : ۰۹۱۳۶۸۸۵۹۰۰ ایمیل : kavirtourco@gmail.com:
۶	هاجر امین الرعایایی	فوق لیسانس	باستان شناسی	مربی سازمان	۴	تلفن ثابت : ۰۳۱-۳۶۶۸۳۶۳۰ تلفن همراه : ایمیل : hoteldari.etvto@gmail.com
۷	مهدیه زین الدینی	فوق لیسانس	مهندسی مکانیک	مربی سازمان	۱۵	تلفن ثابت : ۰۳۱-۳۶۶۸۳۶۳۰ تلفن همراه : ایمیل : hoteldari.etvto@gmail.com:



## **تعاریف :**

### **استاندارد شغل :**

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود.

### **استاندارد آموزش :**

نقشه ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل

### **نام یک شغل :**

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

### **شرح شغل :**

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

### **طول دوره آموزش :**

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی

### **ویژگی کارآموز ورودی :**

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

### **کارورزی:**

کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود.(مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی گردد).

### **ارزشیابی :**

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود .

### **صلاحیت حرفه ای مربیان :**

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

### **شایستگی :**

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

### **دانش :**

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی . که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی ) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

### **مهارت :**

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

### **نگرش :**

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

### **ایمنی :**

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

### **توجهات زیست محیطی :**

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.



نام استاندارد آموزش شغل:	
راهنمای محلی بومی	
شرح استاندارد آموزش شغل :	
راهنمای محلی بومی شغلی از رشته گردشگری در حوزه خدمات می باشد که دارای شایستگی هایی شامل: بکارگیری تعاریف و مفاهیم راهنمای بومی محلی ، تبیین جاذبه های تاریخی بومی، تبیین جاذبه های فرهنگی بومی، تبیین جاذبه های طبیعی بومی می باشد و با استاندارد راهنمای محلی در ارتباط است.	
ویژگی های کارآموز ورودی:	
حداقل میزان تحصیلات : دیپلم	
حداقل توانایی جسمی و ذهنی : سلامت کامل جسمی و روانی	
مهارت های پیش نیاز : ندارد	
طول دوره آموزش :	
طول دوره آموزش	: ۱۲۰ ساعت
- زمان آموزش نظری	: ۳۰ ساعت
- زمان آموزش عملی	: ۹۰ ساعت
- زمان کارورزی	: ۰ ساعت
- زمان پروژه	: ۰ ساعت
بودجه بندی ارزشیابی ( به درصد )	
- کتبی : ۲۵٪	
- عملی : ۶۵٪	
- اخلاق حرفه ای : ۱۰٪	
صلاحیت های حرفه ای مربیان :	
کارشناسی مدیریت جهانگردی - اکوتوریسم - جغرافیا و برنامه ریزی توریسم با ۳ سال سابقه کار مرتبط	



\* تعریف دقیق استاندارد ( اصطلاحی ) :

راهنمای محلی بومی کسی است که به جزئیات جاذبه های فرهنگی - تاریخی و طبیعی شهرستان محل زندگی خود تسلط کامل داشته باشد.

\* اصطلاح انگلیسی استاندارد ( و اصطلاحات مشابه جهانی ) :

## Damestic tour guide

\* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :

راهنمای محلی

\* جایگاه استاندارد شغل از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :

- |                      |  |
|----------------------|--|
| ..... طبق سند و مرجع | <input checked="" type="checkbox"/> الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب |
| ..... طبق سند و مرجع | <input type="checkbox"/> ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت                  |
| ..... طبق سند و مرجع | <input type="checkbox"/> ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور              |
|                      | <input type="checkbox"/> د : نیاز به استعلام از وزارت کار          |



استاندارد آموزش شغل « راهنمای محلی بومی »

- شایستگی ها

ردیف	عناوین
۱	بکارگیری تعاریف و مفاهیم راهنمای محلی بومی
۲	تبیین جاذبه های فرهنگی بومی
۳	تبیین جاذبه های تاریخی بومی
۴	تبیین جاذبه های طبیعی بومی



استاندارد آموزش شغل «راهنمای محلی بومی»  
- برگه‌ی تحلیل آموزش شایستگی

	زمان آموزش			عنوان : بکارگیری تعاریف و مفاهیم راهنمای محلی بومی
	نظری	عملی	جمع	
	۶	۱۰	۱۶	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
<b>تجهیزات:</b> -جعبه کمک های اولیه -دیتا پروژکتور با متعلقات -رایانه با متعلقات آن -کپسول آتش نشانی -تخته وایت برد -صندلی مربی -صندلی کارآموز -میز مربی -میز کارآموز				<b>دانش :</b> - تعریف راهنما - انواع راهنماهای شاغل در کشور - ویژگیهای راهنمای محلی بومی - وظایف راهنمای محلی بومی
			۱	
			۱	
			۲	
			۲	
<b>ابزار:</b> اطلس ایران اطلس جهان فیلم و منابع کمک آموزشی				<b>مهارت :</b> - آماده سازی عملی راهنمایان بومی - تقسیم وظایف راهنمایان
		۵		
		۵		
<b>مواد مصرفی:</b> ماژیک وایت برد Cd و DVD کاغذ مداد خودکار تخته پاک کن				<b>نگرش :</b> - رعایت اخلاق حرفه ای
				ایمنی و بهداشت :
				توجهات زیست محیطی :





استاندارد آموزش شغل «راهنمای محلی بومی»  
- برگه‌ی تحلیل آموزش شایستگی

	عنوان :		
	تبیین جاذبه های فرهنگی بومی		
	نظری	عملی	جمع
	۸	۲۸	۳۶
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط		
<b>تجهیزات:</b> -جعبه کمک های اولیه -دیتا پروژکتور با متعلقات -رایانه با متعلقات آن -کپسول آتش نشانی -تخته وایت برد -صندلی مربی -صندلی کارآموز -میز مربی -میز کارآموز  <b>ابزار:</b> اطلس ایران اطلس جهان فیلم و منابع کمک آموزشی  <b>مواد مصرفی:</b> ماژیک وایت برد DVD و Cd کاغذ مداد خودکار تخته پاک کن	دانش :		
		۱	- تعریف فرهنگ و انواع خرده فرهنگ در محل
		۳	- فرهنگ های ملموس و ناملموس محلی
		۲	- غذاهای بومی شهرستان
		۲	- جشنها و آداب و رسوم شهرستان
	مهارت :		
		۵	- بکارگیری جاذبه های فرهنگی در جذب گردشگران بومی
		۸	- بررسی تأثیر فرهنگ در معماری، پوشش، معیشت، خوراک و گویش بومی
		۱۵	- اجرای تورهای فرهنگی بومی
	نگرش :		
	- رعایت اخلاق حرفه ای		
	ایمنی و بهداشت :		
	- رعایت بهداشت در استفاده از غذاهای محلی و بومی		
	توجهات زیست محیطی :		
	-توجه به کمترین آسیب به محیط در هنگام اجرای تورهای فرهنگی		



استاندارد آموزش شغل «راهنمای محلی بومی»  
- برگه‌ی تحلیل آموزش شایستگی

	عنوان :		
	تبیین جاذبه های تاریخی بومی		
	نظری	عملی	جمع
	۱۰	۲۷	۳۷
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط		
<b>تجهیزات:</b> -جعبه کمک های اولیه -دیتا پروژکتور با متعلقات -رایانه با متعلقات آن -کپسول آتش نشانی -تخته وایت برد -صندلی مربی -صندلی کارآموز -میز مربی -میز کارآموز  <b>ابزار:</b> اطلس ایران اطلس جهان فیلم و منابع کمک آموزشی  <b>مواد مصرفی:</b> ماژیک وایت برد DVD و Cd کاغذ مداد خودکار تخته پاک کن			
			۵
			۵
		۴	
		۵	
		۳	
		۱۵	
دانش :			
- تاریخ و سرگذشت شهرستان - جاذبه های معماری بومی			
مهارت :			
- بررسی دوران های تاریخی محلی - بررسی مصالح و شیوه های معماری بومی - بررسی جاذبه های تاریخی قبل از اسلام و بعد از اسلام - اجرای تور آموزشی در محیط تاریخی و معماری			
نگرش :			
- رعایت اصول حرفه ای در بکارگیری منابع صحیح			
ایمنی و بهداشت :			
- رعایت ایمنی در اجرای تورهای تاریخی و معماری			
توجهات زیست محیطی :			
-توجه به کمترین آسیب به محیط در هنگام اجرای تورهای فرهنگی			



استاندارد آموزش شغل «راهنمای محلی بومی»  
- برگه‌ی تحلیل آموزش شایستگی

	عنوان :		
	تبیین جاذبه های طبیعی بومی		
	نظری	عملی	جمع
	۶	۲۵	۳۱
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط		
<b>تجهیزات:</b> -جعبه کمک های اولیه -دیتا پروژکتور با متعلقات -رایانه با متعلقات آن -کپسول آتش نشانی -تخته وایت برد -صندلی مربی -صندلی کارآموز -میز مربی -میز کارآموز  <b>ابزار:</b> اطلس ایران اطلس جهان فیلم و منابع کمک آموزشی  <b>مواد مصرفی:</b> مازیک وایت برد DVD و Cd کاغذ مداد خودکار تخته پاک کن			
		۲	
		۲	
		۲	
	۲۰		
	۵		
	دانش :		
	- انواع جاذبه های طبیعی بومی - نقش اقلیم و محیط جغرافیایی در ایجاد جاذبه های طبیعی - پتانسیل های بالقوه و بالفعل طبیعت بومی		
	مهارت :		
	- اجرای تورهای طبیعت گردی بومی به محیط های جاذب گردشگری - بررسی عملکرد اقلیم در ایجاد لندفرم و تغییرات جغرافیایی		
	نگرش:		
	- رعایت اخلاق حرفه ای در اجرای تورهای طبیعت گردی		
	ایمنی و بهداشت :		
	- رعایت ایمنی و بهداشت در زمان اجرا ی تور طبیعت گردی محلی بومی		
	توجهات زیست محیطی :		
	- جلوگیری از تخریب محیط ها ی بکر و دست نخورده بومی - محلی		



– برگه استاندارد تجهیزات شغل «راهنمای محلی بومی»

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	–جعبه کمک های اولیه	استاندارد	۱ عدد	
۲	–دیتا پروژکتور با متعلقات	استاندارد	۱ دستگاه	
۳	–رایانه با متعلقات آن	P۴	۱ دستگاه	
۴	–کپسول آتش نشانی	CO <sub>۲</sub>	۱ عدد	
۵	–تخته وایت برد	۲۰۰ × ۱۵۰ سانتی متر	۱ عدد	
۶	–صندلی مربی	موجود در بازار	۱ عدد	
۷	–صندلی کارآموز	موجود در بازار	۱۵ عدد	
۸	–میز مربی	موجود در بازار	۱ عدد	
۹	–میز کارآموز	موجود در بازار	۱۵ عدد	
۱۰	–دستگاه GPS	موجود در بازار	۵ عدد	

توجه :

– تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

– برگه استاندارد مواد شغل «راهنمای محلی بومی»

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	ماژیک وایت برد	در رنگهای مختلف	۴ عدد	
۲	DVD و Cd	موجود در بازار	۵ عدد	
۳	کاغذ	A۴	۳ بسته	
۴	مداد	HB	۵ عدد	
۵	خودکار	موجود در بازار	۵ عدد	
۶	تخته پاک کن	موجود در بازار	۲ عدد	

توجه :

– مواد به ازاء یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود .

– برگه استاندارد ابزار «راهنمای محلی بومی»

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	اطلس ایران	موجود در بازار	۱ عدد	
۲	اطلس جهان	موجود در بازار	۱ عدد	

توجه :

– ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود .



– منابع و نرم افزار های آموزشی (اصلی مورد استفاده در تدوین و آموزش استاندارد)

ردیف	عنوان منبع یا نرم افزار	مؤلف	مترجم	سال نشر	محل نشر	ناشر کتاب / تهیه کننده
۱	گنجینه آثار تاریخی اصفهان	دکتر لطف ا... هنرفر	–	۱۳۴۲	تهران	همایون
۲	اطلس راه های ایران	سعید بختیاری	–	۱۳۹۲	تهران	گیتا شناسی
۳	آشنایی با فن راهنمایی در تور	اصغر حیدری	–	۱۳۸۹	تهران	مهمکامه
۴	معماری اسلامی ایران	محمد کریم پیرنیا	–	۱۳۷۰	تهران	سروش دانش

– سایر منابع و محتوای آموزشی (پیشنهادی گروه تدوین استاندارد) علاوه بر منابع اصلی

ردیف	نام کتاب یا جزوه	سال نشر	مؤلف / مؤلفین	مترجم / مترجمین	محل نشر	ناشر	توضیحات
۱	معماری ایرانی	۱۳۸۷	غلامحسین معماریان	–	تهران	سروش دانش	
۲	جزوه راهنمای محلی اصفهان	۱۳۸۸	حسین رحمتیان	–	اصفهان	–	
۳	شهرهای ایران	۱۳۸۹	حسن زنده دل	–	تهران	–	

فهرست سایت های قابل استفاده در آموزش استاندارد

ردیف	عنوان
۱	<a href="http://www.anobanini.ir">www.anobanini.ir</a>
۲	<a href="http://www.gardeshgariiran.ir">www.gardeshgariiran.ir</a>
۳	<a href="http://www.tourismiran.ir">www.tourismiran.ir</a>
۴	<a href="http://www.iranpedia.ir">www.iranpedia.ir</a>
۵	<a href="http://www.irantraveller.ir">www.irantraveller.ir</a>
۶	<a href="http://www.seeiran.ir">www.seeiran.ir</a>